

Indgivet via høringsportalen: <https://fugle-habitat-2017.hoering.mfvm.dk/Menu.aspx>

Generelt hørings svar i forbindelse med den offentlige høring om justerede Natura 2000-områdegrænser

Dansk Botanisk Forening har gennemset Miljø- og Fødevarerministeriets høringsforslag og har flg. bemærkninger:

Helt overordnet finder vi, at det officielle høringsforslag ikke i tilstrækkeligt omfang tager hensyn til værdifuld natur, som burde inkluderes i habitatområderne. At landets mest artsrige områder inkluderes har stor betydning for vores chancer for at nå biodiversitetmålene, både de nationale og de internationale, da der i Natura 2000-områderne er bedre muligheder for at finansiere og igangsætte en nødvendig indsats for at sikre forekomster af sjældne og udryddelsestruede arter og naturtyper.

Vigtigheden af større sammenhængende naturområder fremhæves igen og igen, senest i Miljøstyrelsens sammenfatning 'Behov på naturområdet' fra november 2017, samtidig med at miljøministeren selv har fremhævet Natura 2000-områderne som noget nær grundstenen i regeringens arbejde med at opretholde landets biodiversitet.

Af disse årsager kunne man have forventet et langt mere lige forhold i høringsforslaget mellem det areal der udtages (28.000 ha) og det areal der har fundet nåde for at blive inkluderet i Natura 2000-områderne (5.000 ha).

At der med justeringen lægges op til en nedskæring på 23.000 ha for et tiltag, der gøres i forbindelse med en naturpakke er simpelthen ikke regeringens politik og erklærede målsætninger værdigt, og viser et aldeles skævt syn på den afvejning mellem benyttelse og beskyttelse, som ellers har været en gennemgående, styrende praksis i de 100 år, hvor naturfredningstanken har eksisteret i den ene eller anden form.

Det må tages som et udtryk for dette manglende fokus på naturhensyn og regeringens egne målsætninger på naturområdet, at det ikke engang fremgår om der i forbindelse med justeringen er taget hånd om Danmarks manglende udpegninger af naturtyperne nedbrudt højmose, bøg på muld, egeblandskov, lobeliesø, søbred med urter, brunvandet sø, vandløb og urtebræmme (jf. svar til MOF på spørgsmål 499).

Vi er derfor som frivillig organisation overladt til at gætte på om vi med vores specifikke hørings svar til de enkelte Natura 2000-områder skal lægge vægt på at foreslå den ene eller den anden naturtype, vel vidende at der formentlig vil blive sorteret hårdt i vores forslag.

Formentlig, fordi der hersker en total mangel på gennemsigtighed i det forarbejde, der må ligge til grund for selve ministeriets høringsforslag: Der findes i høringsmaterialet alene en summarisk beskrivelse af ændringsforslag for hvert Natura 2000-område, primært en linje om at områdegrænserne er kvalitetssikret (hvilket gælder samtlige områder, de rent marine undtaget - og hvorfor egentlig det?), dertil få linjer der beskriver hvilke (landbrugs-)arealer der udtages samt evt. udvidelser med benævnelse af hvilke (overordnede) naturtype, der inkluderes.

Konsekvenserne af udtagningerne står der intet om, selvom der åbenlyst vil kunne ske en alvorlig negativ påvirkning af de følsomme naturtyper som følge af øget næringsafsætning når der udtages et potentielt bufferareal, der i dag dyrkes mere eller mindre intensivt. I forlængelse af det ovennævnte behov for større og mere sammenhængende arealer giver det tvært imod god mening at udbrede mulighederne for at

ekstensivere eller braklægge landbrugsdriften op ad f.eks. overdrevsarealer og oplande til lobeliesøer, en mulighed der undergraves ved at udtage arealerne fra Natura 2000-området.

Heller ikke de indlæg der blev indhentet i foråret ved en teknisk forhøring hos kommunernes lokale naturfolk omtales, hverken i de (få) tilfælde hvor udvidelser faktisk vides at indgå i høringsforslaget eller angående de (mange) forslag der er afvist, dertil processen der har ført til de (omfattende) udtagninger: Skyldes disse justeringer kommunale forslag eller er det ministeriets egen opfindelse? Og hvilke kriterier er lagt til grund for at godtage hhv. afvise forslagene fra den tekniske forhøring?

Foreningen finder at en høringsproces som den aktuelle, offentlige høring ubetinget bør udmunde i en hvidbog, så alle kan følge processen, ligesom processen omkring den interne kommunehøring burde have været belyst med i en form for hvidbog.

Vi har til høringen fremsat en række konkrete forslag til oplagte udvidelser af eksisterende habitatområder samt forslag til nye områder, der har et enestående naturindhold, og som ud fra rent objektive kriterier for længst burde have indgået i Danmarks Natura 2000-områder.

Det skal bemærkes at høringsportalens kortsystem og tegneredskab har voldt en del vanskeligheder, og at der typisk ved forslag til mere komplekse arealer er 'sparet på hjørnepunkterne' for overhovedet at kunne indsende et gyldigt areal. Vores forslag kan derfor med en vis ret siges at være beskrevet med kortskitser snarere end med en færdig og operativ afgrænsning.

Vores forslag vil i nogen grad overlappe med forslag, som kommunale sagsbehandlere måtte have indmeldt i den nævnte, tekniske forhøring, og vi håber ikke at vores forslag af den grund diskvalificeres: Tvært om er det vores håb at disse arealer, nu indsendt af en (eller flere) frivillige foreninger, og i bedste fald med andre og bedre argumenter end der var anført i den tekniske forhøring (men det ved vi som nævnt ikke), i denne omgang kan få den reelle behandling, som disse vigtige naturområder fortjener.

Vi har imidlertid ikke haft de fornødne ressourcer til en systematisk gennemgang af alle habitatområder, men er startet længst mod nord og vest i landet (Nordjylland og Bornholm), og vi finder dybest set at en systematisk gennemgang rettelig burde have været en myndighedsopgave i forbindelse med udarbejdelsen af høringsforslaget.

Vores forslag skal derfor ses som eksempler, imens den mere systematiske gennemgang efter vores vurdering mangler, eksempelvis med udgangspunkt i det aktuelle naturindhold indenfor de særligt værdifulde botaniske lokaliteter, såkaldte I-lokaliteter, i Peter Winds "Oversigt over Botaniske Lokaliteter, Status og Forvaltningsbehov" fra 1994. Oversigten nævnes i ministerens svar til MOF, spørgsmål nr. 499, dog uden at det på nogen måde fremgår at lokaliteterne har været genstand for nogen seriøs vurdering fra myndighedernes side.

Der er fremskaffet megen ny viden siden de oprindelige udpegninger, og selvom der stadig er et stykke vej igen(!) til en fuldstændig kortlægning af Danmarks natur, burde en systematisk gennemgang af kommunernes § 3-registreringer, Atlas Flora Danica-data, svampeatlas o.lign. datasamlinger være en naturlig del af forarbejdet i forbindelse med justeringen. Disse datakilder kunne have dannet grundlag for et seriøst høringsforslag.

Samtidig må det være en selvfølge, at det nuværende høringsforslag korrigeres i forhold til den overvågning der er gennemført i 2016-17, dvs. parallelt med eller ligefrem siden høringsforslaget blev udarbejdet, f.eks. fra årets overvågning af levesteder og kortlægning af mindre søer. Resultaterne af denne naturovervågning,

herunder nyfundne levesteder og nykortlagte arealer med naturtyper, må eksistere som rådata i Miljøstyrelsen, men er endnu ikke frigivet og kommet til offentlighedens kendskab.

Det må ikke i justeringsprocessen komme f.eks. nyligt opdagede naturarealer og levesteder for padder til skade, at staten ikke har udført overvågningen tidligere.

I svaret til spørgsmål 499 bemærkes det, at datagrundlaget er mangelfuldt, eftersom der ikke findes landsdækkende overvågningsdata for et ikke nærmere specificeret antal af naturtyperne. Der lovedes en "mere præcis genberegning af arealerne forud for den næste EU-rapporteringen i 2019."

Vi må foreslå at den genberegning der sker i 2019 til den tid danner grundlag for en ekstra-udpegning af de naturtyper, som Danmark ikke lever op til at beskytte, hverken for indeværende og antageligvis heller ikke efter den aktuelle justering af områdegrænserne.

En sådan 'administrativ udvidelse' har tidligere været anvendt til at udpege manglende habitatområder for bl.a. marsvin og burde kunne iværksættes uden større offentlige høringer, men vi stiller naturligvis som frivillig forening vores viden og ekspertise om konkrete naturarealer til rådighed om fornødent.

I vores forslag har vi ikke taget hensyn til beliggenhed af husdyrbrug. Vi mener det er helt forkert at tage hensyn til en virksomhed, der kun har ligget på et sted i relativt få år i sammenligning med hvor gammelt et værdifuldt naturområde er. Danmarks naturarv kan der ikke flyttes rundt med lige så lidt som der kan flyttes rundt med de gravhøje og andre fortidsminder, der er en del af Danmarks kulturarv.

Naturen i Danmark er i dag så opsplittet og forarmet at det er nødvendigt at passe ekstra godt på de rester der er, hvis vi skal bremse det accelererende artstab, der sker for øjnene af os. Vi finder derfor præmissen om, at det kun er den værdifulde natur, der ikke ligger nær husdyrbrug, som skal beskyttes, for noget nær absurd, og det strider efter vores opfattelse imod Habitatdirektivets retningslinjer for udpegning af Habitatområder.

Hvis det fastholdes at der ikke kan udvides eller nyudpeges habitatområder nær husdyrbrug vil vi støtte at denne beslutning vil blive prøvet ved EU-domstolen.

Venlig hilsen

Peter Lindberg Jannerup

på vegne af Naturbeskyttelsesudvalget under Dansk Botanisk Forening,
NBU@botaniskforening.dk